

Sygn. akt I CSK 2281/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa K. N.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w W. o ochronę dóbr
osobistych i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 maja 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w W. na rzecz powódki K. N. kwotę 825,- (osiemset dwadzieścia pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt I ACa (...), Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego

w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek, umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 4 k.p.c. Skarżący wskazuje, iż za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia oczywista zasadność skargi kasacyjnej, przejawiająca się wadliwym uznaniem przez Sąd Apelacyjny w (...), że działania Sądu Rejonowego w W., polegające na pozyskaniu zeznań podatkowych powódki w toku postępowania o ustalenie ojcostwa i alimenty skierowanego przeciwko jej współmałżonkowi, stanowiło bezprawne naruszenie dóbr osobistych powódki, w sytuacji gdy z jednolitego stanowiska judykatury wynika, że do naruszenia dóbr osobistych osoby w związku z działaniami dokonywanymi w ramach określonej procedury może dojść wyłącznie w sytuacji wyraźnego i poważnego naruszenia owych przepisów, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca. Zdaniem skarżącego w sprawie zachodziła okoliczność wyłączająca bezprawność działania naruszającego dobra osobiste polegająca na działaniu w ramach porządku prawnego.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Sytuacja taka

nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Skarga kasacyjna nie jest zatem oczywiście uzasadniona.

Stanowisko Skarżącego w istocie zawiera niedopuszczalną na tym etapie postępowania polemikę z ustaleniami co do stanu faktycznego (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), dokonanymi przez Sąd Apelacyjny, który jednoznacznie przyjął, że zażądanie przez Sąd Rejonowy w W. od organów skarbowych, w toku postępowania w ramach sprawy III RC (...), zeznań podatkowych powódki w niniejszej sprawie stanowiło nieuzasadnioną ingerencję w jej prywatność. Sąd Apelacyjny wyjaśnił przy tym, że działania pozwanego nie mieściło się w ramach przepisu art. 248 k.p.c., daje on bowiem sądowi prawo do zażądania przedstawienia posiadanego dokumentu tylko w takim przypadku, gdy stanowi on dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy i kiedy dokument ten nie zawiera informacji niejawnych. Tymczasem pozyskanie danych dotyczących dochodów powódki nie było niezbędne dla rozstrzygnięcia co do ewentualnego obowiązku alimentacyjnego jej małżonka, który - jako ojciec dziecka, którego dotyczyło postępowanie - nie kwestionował swoich możliwości płatniczych. Same zaś dane, o których mowa są chronione przepisami o tajemnicy skarbowej, a na ich ujawnienie nie pozwalały przepisy, na jakie powołał się ten sąd. Powódka nie była bowiem stroną procesu, nie była pozwaną o alimenty ani też nie godziła się na ich ujawnienie.

Powoływane w skardze kasacyjnej wyroki Sądu Najwyższego i sądów powszechnych zapadły na tle odmiennych stanów faktycznych. Powódka nie była uczestnikiem postępowania, w trakcie którego doszło do naruszenia jej dóbr osobistych. W sprawie nie zachodziło zatem wyłącznie błędne samo w sobie zastosowanie przepisów prawa materialnego lub uchybienie przepisom prawa formalnego, które mogły być skorygowane w trakcie kontroli instancyjnej. Powódka też w najmniejszym stopniu nie przyczyniła się swoim zachowaniem do ujawnienia swojej prywatności, jak to miało miejsce w niektórych postępowaniach, w których zapadły powoływane judykaty. W tych okolicznościach, jak również biorąc pod uwagę sytuację życiową, w jakiej znalazła się powódka, Sąd Rejonowy winien zachować dalej idącą ostrożność w korzystaniu z możliwości dowodowych, odnoszących się do jej osoby.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., biorąc pod uwagę stawki opłat za czynności adwokackie, określone przepisami § 2 pkt 3 i § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 615 ze zm.).